

Täysistunto

Keskiviikko 19.5.2021 klo 14.00—20.13

6. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2021 toisen lisätalousarvioesityksen (HE 68/2021 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 83/2021 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Vanhanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.12 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (esittelypuheenvuoro): Puhemies! Kyseessä on vuoden 21 toista lisätalousarviota täydentävä esitys, ja pahoittelen, että tällainen joudutaan tuomaan. Perustelut sille:

Täydennystarve liittyy Tullissa vuodesta 15 käynnissä olleeseen tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistukseen, joka on aikataulullisesti kriittisessä vaiheessa. Tulli-ilmoitusten määrän odotetaan yli kymmenkertaistuvan 1.7., jolloin perittävän alv:n alaraja poistuu EU:n yhtenäisin säännöksiin. Tulliselvitysjärjestelmän rakennustyö perustuu eduskunnan talousarviossa antamaan valtuuteen, ja tarvittavat sitoumukset tehdään sen varassa. On ilmennyt, että eduskunnan hankkeelle myöntämä valtuus on täyttynyt. Valtuuden nosto reilulla 19 miljoonalla eurolla oli suunniteltu sisällytettäväksi kevään lisäbudjettiin, jonka olisi tarkoitus tulla voimaan 1.7. Hankkeen onnistumisen kannalta tämä tulee kuitenkin liian myöhään ja aiheuttaa riskin hankkeelle ja järjestelmän toimivaksi saamiselle 1.7. mennessä. Esitettävä valtuus mahdollistaa uusien sitoumusten teon.

Korotuksen jälkeen tilausvaltuudet ovat 84,245 miljoonaa euroa. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisäämäärärahaa. Alun perin hankkeeseen myönnettiin 54,2 miljoonan euron valtuus vuonna 2015. Hanke on sittemmin muun muassa EU-aikataulujen muuttumisen, siirtymäkauden pitkittymisen ja uusien vaatimusten vuoksi kasvanut merkittävästi. Nyt Tullin arvio on, että sitoumusten yhteismäärä olisi 123,5 miljoonaa euroa vuoden 25 loppuun ulottuvalla aikavälillä.

Niinpä hallitus kiirehti asiaa ja toi tämän toista lisätalousarviota täydentävän esityksen, jolloin valtuus olisi mahdollista saada voimaan ripeämmin, mikäli eduskunta hyväksyy valtuuden korotuksen. Ehdotetusta valtuuden korotuksesta aiheutuvien menojen arvioidaan tulevan maksettavaksi vuoden 2022 aikana.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, kiitoksia. — Edustaja Vähämäki.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2021 vp

17.14 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Tämä toisen lisäbudjetin täydennys on hyvä ja kannatettava. Tulli alkoi selvittämään EU-lainsäädäntöpohjaisia muutoksia vuosina 2013 ja 2014, ja tämän pohjalta todellakin 2015 myönnettiin tämä 54,2 miljoonan valtuus näille ict-ohjelmistohankkeille. Näyttäisi siltä, että tämä kehittämishanke jatkuu jopa vuoteen 2025 asti, koska tulee muuttuvaa EU-lainsäädäntöä ja tässä ilmeisesti myöskin Tulli joutuu käyttämään päällekkäin vanhoja ohjelmistoja sekä sitten näitä uusia. Näitä uusia vaatimuksia on vaikkapa single stop point tai, niin kuin tässä sanottiin, tämä pienimmän kannettavan alvikynnyksen poistuminen. Näin ollen, kun viime vuonna neljännessä lisäbudjetissa lisättiin 10,5 miljoonaa valtuutta lisää, tässä lisätään se 19,5 miljoonaa, jolloin päästään 84,2 miljoonaan, mutta lisäksi on aikataulutettu tuleville vuosille yhteensä 34 miljoonaa, eli koko ict-hankkeen kustannus nousee jopa sinne 118 miljoonaan.

Nyt tulee kysymykseen se, täytyisikö läpivalaista näitä valtionhallinnon ict-hankkeita ja niihin liittyviä kustannuksia, sitten myöskin näitä kohtuuttoman pitkiä toteutusaikatauluja ja myöskin sitä, että kun näitä moduuleja sinne lisätään, lisäosia tehdään, niin mikä näitten yksittäisten moduulien kustannus sitten on. Ja otamme todennäköisesti valiokunnassa näihin asioihin kantaa sitten budjetin käsittelyn yhteydessä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.